

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОСВІТНЬО-РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР РДГУ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ
РЕГІОНАЛЬНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ОСВІТА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

4 Листопада 2022 року
Рівне

Рекомендовано до друку

вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету

Рецензенти:

Безкорвайна О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри міжкультурної комунікації, теорії та історії зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету

Журба К.О., доктор педагогічних наук, професор лабораторії морального, громадянського та міжкультурного виховання Інституту проблем виховання НАПН України

Професійний розвиток педагога: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Рівне, 04 листопада 2022 р. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2022. 132 с.

У збірнику представлено наукові матеріали, що включені до програми Всеукраїнської науково-практичної конференції «Освіта в інформаційному суспільстві: сучасні виклики та перспективи».

У виданні висвітлюються питання розвитку освіти України в умовах інформаційного суспільства, актуальні проблеми імплементації іклюдії в освітнє середовище закладів освіти, сучасні виклики та перспективи професійного розвитку майбутніх педагогів в умовах реформування системи освіти.

Збірник рекомендований для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх тих, хто цікавиться питаннями історії та сьогодення системи освіти.

Відповідальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та грамотність несуть автори публікацій.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

© Кафедра педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету, 2022.
Укладання.

© Автори статей, 2022

популярність таких елементів інтерактивних прийомів, як «Прес», «Займи позицію», «Зміни позицію» тощо.

Отже, засвоєння діалогічно мовленнєвих знань учнями початкової школи більш ефективно і результативно за умови систематичного й послідовного використання інтерактивних технологій на уроках української мови та читання в початковій школі.

Список використаних джерел:

1. Пометун О. І. Особливості використання інтерактивних технологій навчання у початковій школі. URL: http://library.udpu.org.ua/library_files/zbirnik_nayk_praz/2008/2008_124.pdf.

2. Варварук М.М. Лінгводидактичні засади формування діалогічної компетентності учнів початкової школи. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки. 2019. № 3. С. 37–41.

СТРУКТУРНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СТРЕСОСТІЙКОСТІ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Третяк Оксана Миколаївна,

доцент кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

Рубель Іванна Сергіївна,

вчитель початкових класів, Одринківська гімназія
Сарненської міської ради Сарненського району Рівненської області,
здобувач ступеня вищої освіти «магістр»,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

Стійкість до стресу є особливою рисою, котра необхідна для ефективності та успішності у професійній діяльності спеціалістів різного фаху. Педагогічна діяльність є базовою складовою суспільства будь-якої держави, вона спрямована на ретрансляцію накопичених у світі знань та досвіду між поколіннями, створення умов для їх всебічного гармонійного розвитку та підготовку до виконання певних соціальних ролей у суспільстві. Завдяки цьому розвиток освітньої сфери є одним з найбільш пріоритетних напрямків політики держави. Надзвичайно важливим завданням є системна підготовка висококваліфікованих педагогічних працівників, які здатні підтримувати та розвивати власну стресостійкість, від якої залежить успішність виконання професійних обов'язків.

Педагогічна діяльність є однією з професій, котра включає велику кількість стресогенних факторів та входить у групу найбільш емоційно напружених видів соціальної активності. Слід вказати на те, що педагоги отримують не тільки високі психологічні навантаження, а й фізичні, тому

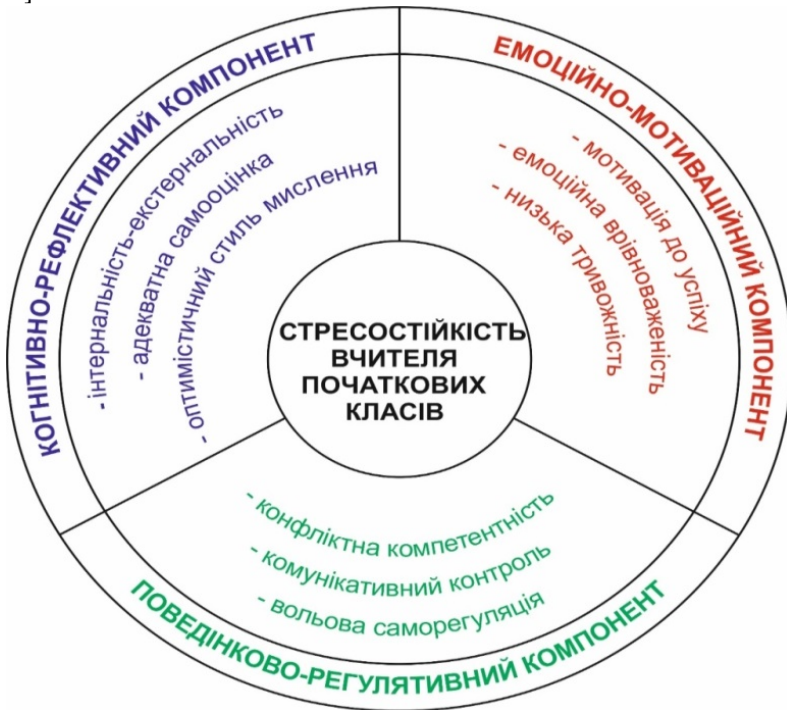
сучасність вимагає підвищення рівня стресостійкості, як індивідуальної професійно значущої риси у майбутніх вчителів початкових класів.

Оглядово-критичний аналіз О. Поліщука взаємодоповнюючих даних досліджень вітчизняних і зарубіжних психологів (D.J. Nutt, Ю.В. Щербати, В.М. Корольчук), дозволяє виокремити 3-и психологічні компоненти стресостійкості: соціальний, поведінковий та особистісний [3].

Сучасні дослідники А.Я. Боднар і Н.Г. Макаренко, які розуміють стійкість до стресу як складну інтегральну властивість особистості, презентовану комплексом інтелектуальних, когнітивних, емоційних й особистісних якостей, виокремлюють її два структурних компонента, а саме когнітивно-інтелектуальний та емоційно-особистісний [1].

Г.М. Дубчак зауважила, що у вітчизняній психології розуміння структури стресостійкості опирається на традиційний підхід щодо визначення структури психіки, згідно з яким її компонентами є емоційний, когнітивний та поведінковий [2].

На сьогодні серед науковців досі не існує єдиного погляду на структуру стресостійкості особистості. Тому, серед низки запропонованих підходів, у своїй роботі ми послуговуватимемось структурою стресостійкості Ю. Теплюк (рис. 1) [4, с. 62].

Таким чином, компонентами стресостійкості вчителів початкових класів є: когнітивно-рефлексивний, емоційно-мотиваційний та поведінково-регулятивний.

До складу когнітивно-рефлексивного компонента належать оптимістичний стиль мислення, адекватна самооцінка та інтернальність-екстернальність. Конструктами емоційно-мотиваційного компонента є низька особистісна тривожність, емоційна врівноваженість та змотивованість до успіху. Поведінково-регулятивний компонент складається з таких конструктів, як волява саморегуляція, самоконтроль у спілкуванні та конфліктна компетентність. Основними психологічними умовами розвитку стресостійкості працівників освіти різних вікових категорій є емпатійність, толерантність, моральна нормативність, переважання внутрішньої мотивації професійної діяльності, а також вміння застосовувати проблемно-орієнтовані та просоціальні стратегії копінг-поведінки [4, с. 66].

Отже, стресостійкість є важливою особистісною рисою майбутнього вчителя початкових класів, від якої залежить ментальне здоров'я педагога, вміння долати стресові ситуації, адекватно реагувати на різні соціальні виклики та справлятися з труднощами у мінливих сучасних умовах. Високий рівень стресостійкості педагога є запорукою ефективної професійної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Боднар А.Я., Макаренко Н.Г. Психологічні особливості стресостійкості представників стресогенних професій (на прикладі працівників приватних охоронних структур). *Наукові записки. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота*. 2017. № 149. С. 49-56.
2. Дубчак Г.М. Психологія становлення професійної стресостійкості майбутніх фахівців соціономічних професій: дис. ... д-ра психол. наук. Київ, 2018. 387 с.
3. Поліщук О. Психологічні компоненти стресостійкості особистості. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1348> (Дата звернення: 15.09.2022 р.).
4. Тептюк Ю.О. Психологічні умови розвитку стресостійкості у соціальних працівників різних вікових категорій: дис. ... канд-та психол. наук / Ю.О. Тептюк. Київ, 2021. 272 с.

РЕАЛІЗАЦІЯ ЗМІСТОВОЇ ЛІНІЇ «ЛЮДИНА СЕРЕД ЛЮДЕЙ» НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

Цісарук Оксана Василівна,
асистент вчителя, ОЗ Нетішинський ліцей №2,
Нетішинської міської ради Хмельницької області, м. Нетішин
здобувач ступеня вищої освіти «магістр»,
науковий керівник: к. пед. н., доктор філософії Гамза А.В.
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

Сілкова Ельвіра Орестівна РЕАЛІЗАЦІЯ ВИХОВНОЇ ФУНКЦІЇ ПРИ РОЗВ'ЯЗУВАННІ ЗАДАЧ _____	101
Сойчук Руслана Леонідівна ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ _____	103
Сомова Анастасія Ігорівна SOFT SKILLS – ВИМОГА ЧАСУ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ _____	107
Стельмашук Жанна Григорівна АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ _____	109
Тарадайко Дарія Юрївна РОЗВИТОК ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ _____	111
Третяк Оксана Миколаївна, Рубель Іванна Сергіївна СТРУКТУРНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СТРЕСОСТІЙКОСТІ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ _____	113
Цісарук Оксана Василівна РЕАЛІЗАЦІЯ ЗМІСТОВОЇ ЛІНІЇ «ЛЮДИНА СЕРЕД ЛЮДЕЙ» НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» _____	115
Чонка Світлана Василівна ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ КОЛЕКТИВНО-ГРУПОВОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ _____	118
Яковишина Тетяна В'ячеславівна ІНКЛЮЗІЯ В УМОВАХ ВІЙНИ _____	120
Яремович Марія Андріївна ІНФОРМАЦІЙНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ _____	122
Ярута Віта Валеріївна ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ _____	124

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ОСВІТА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

04 ЛИСТОПАДА 2022 РОКУ

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК: ПРОФ. Р.Л.СОЙЧУК

КОМП'ЮТЕРНА ВЕРСТКА ТА ДИЗАЙН: Л.М.СОЛОВЕЙ

ВИДРУКОВАНО:

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВИТИ РДГУ

ВУЛ. ПЛАСТОВА, 31, КАБ. 02, М. РІВНЕ, 33000

НАКЛАД: 100 ПРИМІРНИКІВ.

ПІДПИСАНО ДО ДРУКУ 04.11.2022 Р.

ДРУК ОФСЕТНИЙ.

УСІ МАТЕРІАЛИ І ДОПОВІДІ КОНФЕРЕНЦІЇ ДРУКУЮТЬСЯ В АВТОРСЬКІЙ РЕДАКЦІЇ.

